

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 923

Warszawa, 23 grudnia 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o szczególnych rozwiązaniach w zakresie rozpoznawania przez Sąd Najwyższy spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Pawła Śliza.

(-) Paweł Bejda; (-) Izabela Bodnar; (-) Agnieszka Buczyńska; (-) Żaneta Cwalina-Śliwowska; (-) Sławomir Ćwik; (-) Piotr Górnikiewicz; (-) Michał Gramatyka; (-) Szymon Hołownia; (-) Rafał Kasprzyk; (-) Rafał Komarewicz; (-) Maciej Konieczny; (-) Aleksandra Leo; (-) Adam Luboński; (-) Maja Ewa Nowak; (-) Barbara Okuła; (-) Barbara Oliwiecka; (-) Mirosław Adam Orliński; (-) Bartosz Romowicz; (-) Ewa Schädler; (-) Henryk Smolarz; (-) Piotr Paweł Strach; (-) Ewa Szymanowska; (-) Paweł Śliz; (-) Wioleta Tomczak; (-) Paweł Zalewski; (-) Adrian Zandberg; (-) Marcelina Zawisza; (-) Zbigniew Ziejewski; (-) Tomasz Zimoch.

U S T A W A

z dnia

o szczególnych rozwiązaniach w zakresie rozpoznawania przez Sąd Najwyższy spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

Art. 1. W sprawach dotyczących rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych w 2025 r., właściwy jest Sąd Najwyższy w składzie połączonych izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Składowi orzekającemu przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego. Przepisu art. 26 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) oraz art. 244 i 324 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721 i 1572) nie stosuje się.

Art. 2. Sprawy, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r., Sąd Najwyższy rozpoznaje w składzie 3 sędziów losowanych spośród sędziów Izby Cywilnej, Izby Karnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Składowi orzekającemu przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego. Przepisu art. 26 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) nie stosuje się.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przedstawiona ustawa zakłada wprowadzenie szczególnych rozwiązań w zakresie zasad rozpatrywania przez Sąd Najwyższy spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu, zarządzonymi w 2025 r.

Co istotne, wskazane zmiany mają charakter przejściowy, bowiem dotyczą jedynie spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

Celem projektowanej ustawy jest zapewnienie sytuacji, w której rozstrzygnięcia o fundamentalnym znaczeniu dla demokracji, w tym zwłaszcza związane z rozpatrzeniem protestów wyborczych i ważnością wyborów, nie będą budziły wątpliwości co do ich skuteczności, zwłaszcza przez osoby, biorące w różnym charakterze udział w procedurze wyborczej. Celem fundamentalnym jest zatem zapewnienie stabilności funkcjonowania Rzeczypospolitej, zwłaszcza w kontekście wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych w 2025 r.

Warto zauważyć, że zgodnie z art. 129 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej stwierdza Sąd Najwyższy, tak jak ma to miejsce, zgodnie z art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w odniesieniu do wyborów do Sejmu i Senatu. Jak wskazuje się w doktrynie, „Problem, czy stwierdzanie ważności wyboru Prezydenta jest wymierzaniem sprawiedliwości w rozumieniu art. 175 Konstytucji, ma zasadniczo charakter teoretyczny. Konstytucja przyznaje Sądowi Najwyższemu tę kompetencję poza rozdziałem VIII, a Sąd Najwyższy stwierdza ważność wyboru również w sytuacji braku sporu prawnego co do tej okoliczności. Istotnie wydaje się, że z uwagi na główny cel regulacji zawartej w art. 129, tj. stworzenie stanu pewności prawnej co do prawidłowości wyboru określonej osoby na urząd Prezydenta, należy tu raczej mówić o kompetencji z zakresu tzw. ochrony prawnej” (P. Czarny [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, red. P. Tuleja, Warszawa 2023, art. 129.)”.

W art. 1 projektu ustawy przewiduje się regulacje szczególne względem art. 26 § 1 pkt 2 w zw. z art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym. W miejsce *de lege lata* Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, protesty wyborcze oraz stwierdzenie ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej będzie rozpoznawane przez skład połączonych izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Służy to zapewnieniu możliwie szerokiej

legitymizacji wydanego rozstrzygnięcia z uwagi na szeroki skład orzekający Sądu Najwyższego. Przewiduje się przy tym, że składowi orzekającemu przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego.

W art. 2 projektu ustawy przewidziano kolejny szczególny przepis przejściowy podyktowany – jak wskazano powyżej – potrzebą zapewnienia stabilności działania państwa w kluczowym dla funkcjonowania państwa demokratycznego powszechnych wyborów. W 2025 r. zarządzane zostaną wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz mogą zostać zarządzane wybory uzupełniające do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Z powyższego względu w art. 2 projektu ustawy przewidziano, że sprawy, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r., Sąd Najwyższy rozpoznaje w składzie 3 sędziów losowanych spośród sędziów Izby Cywilnej, Izby Karnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Podobnie jak w zmianach, przewidzianych w art. 1 projektu ustawy, przewiduje się, że składowi orzekającemu przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego.

Należy przy tym podkreślić, że regulacja ta dotyczy jedynie rozpatrywania spraw, związanych z wymienionymi wyborami. Oznacza to, że art. 2 projektu ustawy nie znajdzie zastosowania do spraw zainicjowanych środkami odwoławczymi od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej, jeżeli te uchwały nie będą związane z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

Projekt przewiduje wejście w życie regulacji po upływie 3 dni od dnia jej ogłoszenia. Jest to spowodowane okolicznością, że na początku 2025 r. zarządzane zostaną wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W toku procedury wyborczej wydawane są uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, od których przysługuje środek zaskarżenia do Sądu Najwyższego. Wejście w życie projektowanego aktu w terminie krótszym od określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) podyktowane jest zapewnienie jednolitego sposobu działania Sądu Najwyższego w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej, zarządzonych w 2025 r., zgodnie z regulacjami, określonymi w niniejszej ustawie.

Wejście w życie ustawy nie wymaga wydania aktów wykonawczych.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

o szczególnych rozwiązaniach w zakresie rozpoznawania przez Sąd Najwyższy spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Posel Pawel Śliz

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Celem fundamentalnym ustawy jest zapewnienie stabilności funkcjonowania Rzeczypospolitej, zwłaszcza w kontekście wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych w 2025 r.

Przedstawiona ustawa rozwiązuje problem związany, po pierwsze, ze sprawami, o których stanowi art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym, czyli rozpoznawania przez Sąd Najwyższy protestów wyborczych oraz stwierdzaniem ważności wyborów. Po drugie, projektowana ustawa wpływa na zasady rozpatrywania spraw, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej. Należy przy tym podkreślić, że ustawa ma charakter wyjątkowy, gdyż znajdzie zastosowanie jedynie w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

Zgodnie z art. 26 w § 1 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, rozpoznawanie m.in. protestów wyborczych oraz stwierdzanie ważności wyborów, a także spraw, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej, należy do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Funkcjonowanie tej Izby budzi wątpliwości w świetle orzecznictwa sądów międzynarodowych (*vide* wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 8 listopada 2021 r. w sprawie Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skargi nr 49868/19 i 57511/19; wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 6 października 2021 r. w sprawie C-487/19 oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 21 grudnia 2023 r. w sprawie C-718/21) a ostatnio również w świetle decyzji Państwowej Komisji Wyborczej.

Brak zmian w tym zakresie spowoduje, że rozstrzygnięcie wydane w związku z zarządzonymi w 2025 r. wyborami powszechnymi może nie być rozpoznawane jako wiążące rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego, co spowoduje chaos prawny i może implikować niezwykle groźne dla państwa demokratycznego skutki, związane z podważaniem skuteczności rozstrzygnięć Sądu Najwyższego.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Tak

Rozważano pozostawienie obecnego stanu prawnego. Jednakże odstąpiono od tego rozwiązania w związku z podjęciem 16 grudnia 2024 r. przez Państwową Komisję Wyborczą rozstrzygnięcia o odroczeniu podjęcia decyzji w sprawie rozpatrzenia sprawozdania finansowego jednego z komitetów wyborczych „do czasu „systemowego uregulowania przez konstytucyjne władze RP statusu prawnego Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN i sędziów biorących udział w orzekaniu tej izby” (<https://www.pap.pl/aktualnosci/co-z-subwencja-pis-pkw-odroczyła-obrady>). Informacja o wspomnianym stanowisku potwierdziła ryzyko powstania niezwykle istotnego w skutkach kryzysu prawnego, związanego zwłaszcza z rozpatrywaniem protestów wyborczych i stwierdzania ważności wyborów.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Zgodnie z art. 129 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej stwierdza Sąd Najwyższy, tak jak ma to miejsce, zgodnie z art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w odniesieniu do wyborów do Sejmu i Senatu. Przepisy konstytucyjne nie określają właściwości w ramach Sądu Najwyższego w sprawach dotyczących ważności wyborów powszechnych, co czyni, po pierwsze, ustawa o Sądzie Najwyższym, po drugie zaś ustawa – Kodeks wyborczy. Jak wskazuje się w doktrynie, „Problem, czy stwierdzanie ważności wyboru Prezydenta jest wymierzaniem sprawiedliwości w rozumieniu art. 175 Konstytucji, ma zasadniczo charakter teoretyczny. Konstytucja przyznaje Sądowi Najwyższemu tę kompetencję poza rozdziałem VIII, a Sąd Najwyższy stwierdza ważność wyboru również w sytuacji braku sporu prawnego co do tej okoliczności. Istotnie wydaje się, że z uwagi na główny cel regulacji zawartej w art. 129, tj. stworzenie stanu pewności prawnej co do prawidłowości wyboru określonej osoby na urząd Prezydenta, należy tu raczej mówić o kompetencji z zakresu tzw. ochrony prawnej” (P. Czarny [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, red. P. Tuleja, Warszawa 2023, art. 129.). Nie ulega jednakże wątpliwości, że projektowana regulacja stanowić może przedmiot regulacji ustawowej.

Przedstawiona ustawa zakłada wprowadzenie szczególnych rozwiązań w zakresie zasad rozpatrywania przez Sąd Najwyższy spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu, zarządzonymi w 2025 r. Po pierwsze, reguluje się szczególnie sposób rozpoznawania spraw, o których stanowi art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym, czyli rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania ważności wyborów. Po drugie, projektowana ustawa zakłada zmianę w zakresie rozpatrywania spraw, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej.

Podkreślenia wymaga, że przewidywane regulacje mają szczególny, przejściowy charakter, bowiem dotyczą jedynie spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

W art. 1 projektu ustawy przewiduje się regulacje szczególne względem art. 26 § 1 pkt 2 w zw. z art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym. W miejsce *de lege lata* Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, sprawy dotyczące rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzenia ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej będą rozpoznawane przez skład połączonych izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Służy to zapewnieniu możliwie szerokiej legitymizacji wydanego rozstrzygnięcia z uwagi na szeroki skład orzekający Sądu Najwyższego. Przewiduje się przy tym, że składowi orzekającemu przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego. W art. 1 zdanie trzecie projektu ustawy przewiduje, że przepisów art. 26 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) oraz art. 244 i 324 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721 i 1572) nie stosuje się. To wyłączenie ma charakter porządkujący, gdyż przywołane regulacje odnoszą się do właściwości Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznawania protestów wyborczych oraz stwierdzania ważności wyborów, względem której projektowana ustawa przewiduje rozwiązania szczególne.

W art. 2 projektu ustawy przewidziano, że sprawy, w których złożono środki odwoławcze od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r., Sąd Najwyższy rozpoznaje w składzie 3 sędziów losowanych spośród sędziów Izby Cywilnej, Izby Karnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Podobnie jak w zmianach, przewidzianych w art. 1 projektu ustawy, przewiduje się, że składowi orzekającemu przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego. Wyłączenie stosowania przepisu art. 26 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) ma charakter porządkujący.

Należy przy tym podkreślić, że regulacja art. 2 projektu ustawy dotyczy jedynie rozpatrywania spraw, związanych z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że art. 2 projektu ustawy nie znajdzie zastosowania do spraw zainicjowanych środkami odwołowymi od uchwał Państwowej Komisji Wyborczej, jeżeli te uchwały nie będą związane z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonymi w 2025 r.

Projekt przewiduje wejście w życie regulacji po upływie 3 dni od dnia jej ogłoszenia. Jest to spowodowane okolicznością, że na początku 2025 r. zarządzane zostaną wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W toku procedury wyborczej wydawane są uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, od których przysługuje środek zaskarżenia do Sądu Najwyższego. Wejście w życie projektowanego aktu w terminie krótszym od określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1461) podyktowane jest zapewnienie jednolitego sposobu działania Sądu Najwyższego w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyborami uzupełniającymi do Senatu Rzeczypospolitej, zarządzonych w 2025 r., zgodnie z regulacjami, określonymi w przedstawionym projekcie ustawy.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projektowana regulacja oddziałuje na następujące grupy podmiotów:

- wyborcy, posiadający czynne prawo wyborcze – z uwagi na rozpatrywanie wnoszonych protestów wyborczych; 29 532 595 osób (liczba osób uprawnionych do głosowania podczas wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych w 2023 r., <https://sejmsenat2023.pkw.gov.pl/sejmsenat2023/pl/sejm/wynik/pl>),
- Państwowa Komisja Wyborcza (9 członków) oraz Krajowe Biuro Wyborcze (482 etatów – zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli sygn.. P/23/00: „Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze”; https://www.nik.gov.pl/kontrola/wyniki-kontroli-nik/pobierz,kbf~p_23_001_202303280951061679989866~id4~01,typ,kj.pdf),
- Sąd Najwyższy, zwłaszcza na sędziów izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych,
- uczestnicy procesu wyborczego, tj. kandydaci, członkowie komitetów wyborczych, w tym pełnomocnicy wyborczy.

Korzyścią społeczną, którą w założeniu przyniesie przyjęcie projektowanej ustawy, jest stabilizacji sytuacji prawnej i społecznej. Jest to związane z dążeniem do usunięcia albo co najmniej ograniczenia wątpliwości co do skuteczności rozstrzygnięć Sądu Najwyższego w sprawach o fundamentalnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa demokratycznego.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projekt nie wywołuje skutków gospodarczych.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

W ustawie budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 122) założono wydatki Sądu Najwyższego w wysokości 269 742 mln zł. 205 847 mln zł z przeznaczono na wydatki bieżące, w tym 137 543 mln zł na wynagrodzenia (https://www.sn.pl/osadzienajwyzszym/SitePages/Budzet_i_kontrola.aspx).

Zmiany, związane z przyjęciem projektowanej ustawy, dotyczą w głównej mierze zmian organizacyjnych w Sądzie Najwyższym. Z uwagi na incydentalny – w skali działalności Sądu Najwyższego – charakter spraw, do których odnosi się projektowana regulacja, oraz temporalny charakter projektowanych rozwiązań w art. 1 i 2, projektowana ustawa nie spowoduje konieczności zwiększenia stanowisk sędziowskich w Sądzie Najwyższym. W związku z charakterem pracy sędziów (czas pracy mierzony wymiarem ich zadań) nie przewiduje się zwiększenia wydatków budżetowych wskutek przyjęcia proponowanej regulacji.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**